

Nacionālā bagātība – mežs

Lai kļūtu par izglītotu un labu speciālistu

Meža nozare Latvijas ekonomikā ir būtiska. Ekonomikas ministrijas veidotajā tautsaimniecības nozaru struktūrā mežsaimniecība veido 2,3% (tikpat, cik pārtikas ražošana), bet kokapstrāde – 2,9%. Tāpat šajā nozarē nodarbināto un ar to pastarpināti saistīto cilvēku skaits ir liels. Pēc AS *Latvijas valsts meži* datiem, šajā jomā tiešā veidā nodarbināti ir apmēram 45–50 tūkstoši valsts iedzīvotāju. Tās ir 7% no visām nebudžeta darbavietām Latvijā. Protams, kā jebkurā jomā nozīmīgi, lai nodarbinātie būtu zinoši profesionāļi. Tāpēc šoreiz tematiskajā lapā – par augstākās izglītības iespējām.

Profesionāli skolojas namā Akadēmijas ielā un dzīvē

Latvijas Lauksaimniecības universitāte (LLU) mūsu valstī ir vienīgā, kur iespējams iegūt augstāko izglītību mežu nozarē. – *Mums konkurentu nav un, cerams, arī neuzradīsies*, – nedaudz jokojot teic Meža fakultātes dekāns, mežzinātņu doktors, profesors **Linards SISENIS**. Un tā patiešām ir. Fakultāte nosedz visu augstākās izglītības segmentu mežsaimniecības jomā, sagatavo pēctecīgi visus vajadzīgā līmeņa speciālistus – bakalaurus, maģistrus, arī doktorus. Apmeklējot Meža fakultāti, kas atrodas visnotaļ iespaidīgā ēkā Jelgavā, Akadēmijas ielā (re, cik atbilstošs nosaukums), centāties uzzināt gan par piedāvātajām programmām, gan turpmākajām iecerēm.

Pieprasījums pēc izglītotiem speciālistiem visu laiku aug

Šobrīd Meža fakultāte piedāvā trīs pamatstudiju bakalaura programmas: akadēmisko mežzinātnē un divas profesionālās – kokapstrādes un mežinženieru (tās beidzot, absolventus iegūst bakalaura grādu un arī inženiera kvalifikāciju). Maģistrantūrā ir divas akadēmiskās programmas: mežzinātnē un koksnes materiāli un tehnoloģijas. Saprota, ka abas šo jomu akadēmiskās doktorantūras programmas izraugās cilvēki, kuri pamatā orientēti uz zinātni un vēlas veidot šādu karjeru. Astoņā un jaunākā studiju programma ir *Ilgspējīga mežsaimniecība*, kas paredzēta ārvalstu studentiem un tiek īstenota angļu valodā.

Dekāns piebilst, ka pēdējos gados studijas mežzinātnes maģistrantūrā arvien biežāk izvēlas jaunieši, kuri pirms tam beiguši citas augstskolas. – *Pie mums nāk biologi, ģeogrāfi, ekonomisti, cilvēki, kuri apguvuši vadības zinības, pat IT speciālisti. Agrāk lielākoties notika pretējais process – mūsu bakalauri izvēlējās studēt, piemēram, maģistrantūrā ekonomistos*. Dekāns šo tendences maiņu skaidro ar pieaugošu pieprasījumu mežu nozarē pēc speciālistiem ar augstāko izglītību. – *Pieprasījums nemainīgi aug. Turklāt prognozes rāda, ka šajā nozarē speciālistu turpmāk trūks arvien vairāk. Jau šobrīd mēs nespējam pilnībā nodrošināt darba tirgus vajadzības. Darbavietu izvēle augstskolas beidzējiem ir plašum plaša*.

Speciālistu trūkums rada situāciju, ka daļa studentu jau 3. vai 4. kursā sāk strādāt. – *Uzņēmumi viņus izķer jau no skolas sola*, – apstiprina L. Sisenis. Nereti arī jaunāko kursu studenti līdztekus mācībām strādā dažādos mežsaimniecības darbus, kopj jaunaudzes. Tādējādi viņi gan iegūst darba pieredzi, gan nopelna. Tomēr dekāns īsti neatbalsta jauniešu pāriešanu uz nepilna laika studijām, lai strādātu. Labāk, ja cenšas savienot klātienē studijas ar darbu.

– *Ir prieks, ja motivēti studenti to spēj. Arī darba devēji parasti ir ļoti pretimnākoši, jo grib jauno speciālistu noturēt pie sevis*.

Šobrīd Meža fakultātē ir apmēram 600 studentu. Viņu skaits ar katru gadu pieaug. – *Šī likne stabili ir augšupejoša*, – raksturo dekāns. Protams, pieaugošā konkurence nozīmē to, ka ne visi pretendenti tiek budžeta grupās, daļai nākas par mācīšanos maksāt. Taču, cītīgi mācoties, jau pēc pirmā semestra situācija var mainīties. – *Pēc katra semestra studenti tiek saranžēti pēc vidējās atzīmes, un labākajiem no tiem, kuri studē par maksu, ir iespēja tikt budžeta grupā. Tāda iespēja ļoti motivē cēsties*.

Uz jautājumu, vai šī tomēr nav fakultāte, kurp vajadzētu nākt cilvēkiem ar kaut nelielu priekšstatu par nozari, dekāns atbild īsi: – *Nevajag priekšstatu, vajag vēlmi mācīties un sasniegt mērķus. Turklāt mūsu augstskolas mācībspēki ir ļoti atsaucīgi, cilvēciski pieejami, gatavi katram palīdzēt*.

Nepietiek tikai ar teoriju

Runājot par izglītības sistēmu valstī, profesors neslēpj, ka gribētos lielāku sakārtotību, līdzsvaru starp teoriju un praksi. Viņaprāt, aplamība bija 90. gadu nemītīgās augstskolu reformas, kad tika deklarēts, ka tām jāgatavo vadītāji ar akadēmisko izglītību, pamatā orientējoties uz teorētiskajām studijām. Rezultāts diemžēl bija tāds, ka augstskolas beidza speciālisti, kuri bija teorētiski labi sagatavoti, taču neko daudz nesaprata no praktiskajām lietām. To, ka šādas galējības radījušas problēmas, visi apjēdza, kad nozaru (tostarp mežsaimniecības) profesionāļi sāka kliegt, ka jaunie kadri nav gatavi darbam. Tā teikt, teorētiskā zina, ka koks aug ar saknēm uz leju, bet praksē nesaprot, kas ir saknes un kā pareizi koku zemē iestādīt. – *Tad sākām atjēgties. Taču materiālā bāze, kuras atjaunošanai un pilnveidošanai ilgstoši netika piešķirts finansējums, jau bija kritiski atpalikusi*. Arī Meža fakultātē vienubrīd bija palikušas gandrīz tikai – var teikt – plikas auditorijas. – *Tagad nākas ieguldīt milzu darbu un lielus līdzekļus, lai izveidotu modernu praktisko bāzi. Mēs to darām, izmantojot arī Eiropas fondu līdzekļus*.

Šobrīd stratēģiskais virziens fakultātē ir tāds, ka visos speciālajos profesionālajos kursos noteiktu stundu skaitu pasniedz nozares vieslektori un praktiskās nodarbības notiek modernās laboratorijās, kas aprīkotas ar mūsdienīgām tehnoloģijām, tāpat objektos mežā. – *Lekcijas iedod teoriju, bet pārējais jāapgūst reālajā vidē. Un studentiem motorinstrumentu, medniecības, mežu aizsardzības, mežsaimniecības prakses patīk. Viņi iegūst izpratni, kā tas viss tiešām notiek ražošanas apstākļos dzīvē*.

Fakultātei nav savu mežu īpašumu, taču LLU kopā ar Latvijas valsts mežzinātnes

LLU Meža fakultātes dekāns Linards Sisenis Medniecības laboratorijā

Tieši šodien pēc nozīmīgiem energoefektivitātes uzlabošanas darbiem, kas noslēdzās novembrī, atklāja atjaunoto Meža fakultātes ēku

institūtu *Silava* nodibinājusi publisku aģentūru – Meža pētīšanas staciju, kas apsaimnieko aptuveni 28 000 ha meža. Tur notiek zinātniski pētījumi, un tas ir arī studentu praktiskās apmācības poligons. Jautāts par iespēju piesaistīt vieslektorus – pieredzējušus nozares profesionāļus, dekāns teic, ka šajā ziņā noder unikālā institūcija, kāda, iespējams, nav citās augstskolās. – *Fakultātē ir padomnieku konvents, kam pārstāvjus deleģējušas nozares vadošās organizācijas, uzņēmumi. Tajā darbojas arī Zemkopības ministrijas, «Latvijas Valsts mežu» speciālisti. Sadarbībā ar konventu izstrādājam fakultātes stratēģisko attīstības plānu tuvākajiem pieciem gadiem. Protams, tas saistīts ar visas LLU stratēģiju. Tāpat padomnieki palīdz pilnveidot studiju saturu, izraudzīties vieslektorus. Fakultāte nevar būt atrauta no nozares, turklāt mums jāiet līdzī laimam, pat kādu solīti pa priekšu*.

Nevis ar papīru un zīmuli, bet planšetdatoru un dronu

Dekāns uzsver savu pārliecību, ka studentiem mācību praksēs jāstrādā nevis ar papīru un zīmuli, bet planšeti, tāpat kokapstrādē jāizmanto CNC iekārtas, ko vada īpašas datorprogrammas, lāzergriešanas un gravēšanas aparatūra. Viņš vēlas, lai fakultātē jaunieši strādātu ar modernākajām iekārtām un tehnoloģijām, kādas arī izmanto ražošanā. Noteikti jāņem vērā starpnozaru aspekts, jo šobrīd nevienā jomā neiztikt bez IT prasmēm. – *Tās ieņem arvien lielāku daļu arī mūsu studiju saturā. Drīzumā būs nodarbības, kā strādāt ar dronu*. Profesors atgādina aksiomu, ka pasaule visu laiku mainās, turklāt šobrīd straujāk nekā jebkad agrāk. – *Man šāda dinamiska attīstība patīk. Vairs nav iespējams pabeigt augstskolu un pēc tam visu mūžu nostrādāt specialitātē, neko jaunu neapgūstot. Mūsdienās jāmacās visu laiku. Viņš attēlo romantisku ainu, kā pirms pusgadsimta mežsargs ar plinti plecos zirga mugurā vai kājām apstaigāja savu apgaitu. Pirmās brīvvalsts laikā tie bija 300 ha. Tagad vienam mežzinim pārzināmā teritorija ir tik liela, ka kājām visu nekādi neapiet, tādēļ neiztikt bez tehnoloģijām, lai to pārraudzītu*.

Lai vide moderna, ērta un piemērota darbam

Dekāna vadībā dodamies arī īsā apgaitā pa fakultātes ēku – visiem pieciem stāviem. Tikai pēdējos gados vien nama sakārtošanā un vajadzīgā aprīkojuma sagādāšanā ieguldītas nopietnas investīcijas – gandrīz divi miljoni eiro. Nupat novembrī, noslēdzot energoefektivitātes projektu, pabeigta nama renovācija – siltināta fasāde, nomainīti logi, daļēji jumts, tāpat nomainīta apkures sistēma. Tik vērienīgus atjaunošanas darbus ēka kopš uzcelšanas nebija piedzīvojusi. – *Ārējais veidols nu ir saposts, vēl būs jāsakārto parks ap fakultāti*, – vienu no nākamajiem darbiem nosauc L. Sisenis.

Staigājot pa namu, nevar neievērot, cik daudz visur izmantots koks. – *Bet kā gan citādāk!* – par manu pārsteigumu pabrīnās sarunbiedrs. Ēkai, protams, ir arī koka logi un durvis. Auditorijās lielākoties sagādātas tā saucamās piekarsistēmas, lai nebajātu sienas, izvietojot dažādas planšetes. Datorklasēs jauns aprīkojums. Mežizstrādes laboratorijā L. Sisenis palepojas, rādot speciāli studentu apmācībai izgatavoto simulatoru – forvardera kopiju, kas reāli strādā. Medniecības laboratorijā savukārt netrūkst ragu un izbāzeņu, koksnes laboratorijā – dažnedažādu paraugu. Ieejot konferenču zālē, sajūsmīna pasakainais skats aiz logiem – pilsēta no augšas, tāpat akustika. Profesors gan iebilst, ka īsti to, kāda ir dzirdamība zālē, var apjēgt, kad tiek izmantota apskaņošanas sistēma. Staigājot pa ēku, jaušams, ka ļoti domāts ne tikai par estētisko pusi, bet arī lai studenti un darbinieki justos ērti, vide būtu piemērota darbam. Vestibilos dīvēniņi, kur piesēst un strādāt ar datoru. Bibliotēkā-informācijas centrā studenti var iekļūt ar savu čipkarti, lai piekļūtu datoriem, datubāzēm, kopētājam un printerim.

Lielākoties fakultātes darbs notiek savā mājvietā, taču dažos priekšmetos nodarbības ir Jelgavas pilī, tāpat atsevišķā ēkā atrodas Kokapstrādes katedra. Tai līdzās top vērienīgs angārs, kur atradīsies starpnozaru laboratorija. Celtni paredzēts pabeigt līdz gada beigām.

Profesors pats ar Meža fakultāti saistīts kopš brīža, kad pēc vidusskolas absolvēšanas kļuva šeit par studentu. – *Ģimenē nevienam ar mežsaimniecību nebija nekādas saistības, vecāki ir mediķi, taču tēva aizraušanās bija medības. Man bija 11 gadu, kad viņš pirmoreiz paņēma sev līdzi, un tas viss mani ievilkā. Jau mācoties skolā, sarunbiedrs sācis strādāt Dabas muzejā par taksidermistu, gatavoja zvēru un putnu izbāzeņus. Muzejā centās puisi pierunāt palikt šajā darbā arī pēc skolas beigšanas. – Tomēr es gribēju studēt. Jau 1. kursā kļuva arī par medību laboratorijas vadītāju. Var teikt, ka karjeras kāpums, kam līdztekus iegūts maģistra, tad doktora grāds, sanācis secīgi loģisks – dekāna vietnieks, izglītības centra direktors, katedras vadītājs un kopš 2017. gada – dekāns*.

Saskarsmē ar mežu un cilvēkiem – gan lietišķi, gan emocionāli

Elvīrai GRASMANEI, kuras dzimtā puse ir Valmieras novada Rubene, ar Limbažiem ir īpaša saistība. Tieši Meža konsultāciju pakalpojumu centra (MKPC) Limbažu nodaļa bija jaunās speciālistes pirmā darbavieta pēc Latvijas Lauksaimniecības universitātes (LLU) Meža fakultātes absolvēšanas. Elvīra beigusi mežzinātnes akadēmisko bakalaura studiju programmu.

Jāprecizē, ka MKPC darbojas Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra paspārnē. Kopš novembra Elvīra saistīta ar centra galveno biroju Ozolniekos, jo sākusi tur strādāt par mežsaimniecības projektu vadītāju. Līdztekus darbam viņa studē maģistrantūrā, turklāt vienlaikus divās valstīs.

Tiekoties ar Elvīru, runājām gan par profesijas izvēli, gan studijām ne tikai Jelgavā, bet arī Zviedrijā. Tāpat to, cik viegli vai sarežģīti jauniešiem pēc augstskolas beigšanas uzsākt darba gaitas.

Studijas, kurās lielā nozīme praktiskajai pusei

Par profesijas izvēli sarunbiedre nosmej, ka viņa neatbilst tradicionālajam priekšstatam par mežinieku pēctecību paaudžu paaudzēs. – *Man ģimenē nav neviena mežsaimnieka, taču vecākiem Rubenē ir lauku īpašums, kurā atrodas arī mežs. Tā nu man vienmēr bijusi saistība ar lauku darbiem, daudz sanācis būt dabā, – stāsta Elvīra.* Vēl mācoties Valmieras Pārgaujas Valsts ģimnāzijā, sapratusi, ka noteikti negrib studēt lielpilsētā Rīgā. Izvēlējusies Jelgavu un 2015. gadā iestājusies uzreiz divās fakultātēs – Lauksaimniecības un Meža. Turklāt abās tikusi budžeta grupā. Tad sekojušas nopietnas pārrunas ar vecākiem, ko darīt. – *Tētis rosināja, lai tomēr pamēģinu mežus, jo laukus vairāk vai mazāk jau tāpat zinu. Pamēģināju, iepatikās un – te nu es esmu, – tagad var sacīt Elvīra.*

Par jautājumu, vai ģimnāzijas absolventam, turklāt meitenei uzreiz pēc skolas sākt studēt nozarē, ar kuru iepriekš nav bijusi nekāda saistība, nav risks, sarunbiedre tikai sirsnīgi smejas. Jauniešiem pāreja no vidusskolas uz studiju laika prasībām, pieauguša cilvēka patstāvību allaž ir gana liels pārbauzījums neatkarīgi no izraudzītās specialitātes. Savukārt tas, ka Meža fakultāti lielākoties izvēlas puīši, vairs ir tikai sabiedrības stereotips. – *Stājoties augstskolā, man gan arī pašai bija bažas, vai tikai nebūšu kursā vienīgā. Nekā, mūsu grupā meiteņu bija pat vairāk nekā zēnu, – stāsta Elvīra.* – *Pirmais studiju gads vienmēr ir zināma atlase, cik vispār katrs ir gatavs augstskolai. Mums 1. kursā bija daudz eksakto priekšmetu – augstākā matemātika, fizika, ķīmija, kas arī var būt sava veida pārbaudījums. Taču sākam apgūt arī mežsaimniecības priekšmetus, kas sniedz pamatzināšanas un izpratni par procesiem mežā un ļauj saprast, vai tas viss tiešām interesē.* Jaunā speciāliste piebilst, ka LLU tomēr atšķiras no citām augstskolām, jo lielāks akcents ir praktiskajai pusei. Pavasaros un vasaras sākumā ierasts doties mežā un darboties pašiem. Piemēram, botānikā pēīt augus un ķērpjus, veidot herbārijus. Tāpat, apgūstot mežkopību, studenti mežā vēro, kādas darbības tiek veiktas noteiktā apsaimniekošanas ciklā, arī pašiem koki jāmēra, jāveic aprēķini, dati jāanalizē. Pašsaprotami, ka, teiksim, meža taksāciju nevar apgūt, tikai sēžot auditorijā. 4. kursā visiem ir obligāta prakse gan Valsts meža dienestā, gan AS Latvijas Valsts meži.

Mācīties ir vērts, ja pats to vēlies

2019. gadā jaunā speciāliste, ieguvusi lauksaimniecības zinātņu bakalaura grādu mežzinātnē, sāka meklēt darbu. – *Ja esi*

gatavs doties uz jebkuru vietu Latvijā, ir vienkāršāk, taču es gribēju palikt tuvāk mājām. Priecājos, ka bija iespēja sākt strādāt MKPC Limbažu nodaļā par mežsaimniecības konsultanti. Kaut uz darbu nācās braukāt, maršruts Valmiera–Rubene–Limbaži ir pieveicami attālumi. Elvīras ziņā lielākoties bija dažādu pasākumu organizēšana – semināri, mācības mežu īpašniekiem, pieredzes apmaiņas braucieni. Taču vajadzēja īpašniekus arī konsultēt, iet mežā, uzmērīt dažādus augošu koku parametrus mežaudzēs. Jaunā speciāliste atzīst, ka brīdis, kad no augstskolas nonāc praktiskajā dzīvē, ir satraucošs. – Protams, biju nobijusies, bet kaut kad taču jāsāk. Man ļoti paveicās ar atsaucīgiem darbabiedriem Limbažu nodaļā. Kolēģite Velga Senkovska bija lielisks piemērs, turklāt visu, kas vēl bija nezināms, rādīja, skaidroja, atbildēja uz ikvienu jautājumu. To visi saprot – pēc augstskolas cilvēkam nav dzīves pieredzes. Esam bijuši praksē, taču tas ir citādāk.

Uzreiz pēc bakalaura grāda iegūšanas Elvīra nesteidzās turpināt studijas maģistrantūrā, tomēr pamazām brieda vēlēšanās atkal apgūt kaut ko jaunu. – *Esmu tāds cilvēks, kurš uzskata, ka jāmācās tikai tad, ja pats to tiešām vēlies, nevis tāpēc, ka citi iesaka. Pirmo gadu pēc Jelgavas vēlējos no studēšanas atvilkt elpu un sākt strādāt, lai saprastu, kā šajā jomā jūtos. Taču pamudinājums atsākt mācīties bija iespēja iesaistīties starptautiskā maģistrantūras programmā Euroforester un gadu studēt Zviedrijā. Turklāt darbavietā tika rasts veids, lai viņa mācoties varētu turpināt strādāt attālināti.*

Gads vienā no Eiropas prestižākajām universitātēm mežsaimniecībā

Izturējusi atlati, Elvīra pērn ruden sāka maģistrantūras studijas vienā no Eiropas prestižākajām augstskolām mežsaimniecības nozarē – Zviedrijas Lauksaimniecības zinātņu universitātē (SLU). Tās galvenā mītne ir Ūmeo (Umeå) pilsētā netālu no Stokholmas, taču fakultāte, kurā studēja sarunbiedre, atrodas Zviedrijas dienviddaļā Alnarpā (Lommas pašvaldībā). – *Bijām starptautiska grupa no dažādām valstīm, arī paši zviedri. Saņēmām dažādu mežsaimniecības uzņēmumu stipendijas, lai varētu studēt šajā programmā. No Latvijas bijām trīs cilvēki. Visas nodarbības, protams, notika angļiski. Tagad Elvīra jau var pajokot, ka svešvalodas vēl nesen nebija viņas stiprā pusē. – Par to bija satraukums, taču nolēmu rīkoties – kā būs, tā būs, centīšos tikt galā. Sākumā bija grūti – gan sadzīvē sazināties svešā valodā, gan klausīties lekcijas, lasīt zinātnisko litera-*

Elvīra Grasmene praksē Zviedrijā sarunā ar koku īpašnieku un pārgājēju, iepazīstot zviedru zemi

tūru, saprast specifiskus terminus, tulkot. To, ka valodas šķēršļi veiksmīgi pārvarēti, sapratusi brīdī, kad pāris stundās uzrakstījusi eseju, kas iepriekš prasītu varbūt pat divu dienu pūles.

Raksturojot studiju procesu Zviedrijā, maģistrante teic, ka tur ļoti plaši izmanto bloku jeb moduļu sistēmu, proti, 2–3 mēnešus studenti pamatīgi apgūst tikai vienu mācību priekšmetu. Daudz nācies strādāt grupās, regulāri bijis jāraksta esejas, jāstrādā ar zinātniskām publikācijām, tāpat liela uzmanība veltīta praktiskajam darbam. Noslēdzot konkrēto bloku, jākārt eksāmens, kas ilgst 3–4 stundas. Elvīra atzīst, ka viņai šāda mācību forma – koncentrējoties uz kaut ko vienu, pēc tam nākamā – liekas ļoti veiksmīga.

Diemžēl mācības ietekmēja Covid-19 laiks. – *No septembra līdz decembrim lekcijas notika klātienē, daudz bija praktisku nodarbību mežā. Pēc Jaungada līdz maijam studējām attālināti, taču tas bija ļoti kvalitatīvs process. Kaut šādā formātā jaunie varētu mācīties arī no mājām, tomēr izvēlējusies palikt Zviedrijā, lai būtu augstskolas vidē. Kamēr nebija ieviesti Covid-19 ierobežojumi, labprāt iesaistījies studentu aktivitātēs, daudz gājusi pārgājienos, lai labāk iepazītu šo zemi. Tagad, salīdzinot mūsu privātos mežu īpašniekus ar zviedriem, mežsaimniecības projektu vadītāja atzīst, ka Skandināvijā īpašumi parasti ir daudz lielāki, tādējādi arī apsaimniekošanas iespējas atšķiras. Turklāt Zviedrijas likumi šajā ziņā ir liberālāki.*

Studente uzreiz divās valstīs

Noslēdzot mācību gadu, maģistrantiem bija izvēle – turpināt studijas Zviedrijā vai savā valstī. Taču piedāvāts arī trešais variants – studēt vienlaikus abās augstskolās. Elvīra izraudzījies šo iespēju. Tagad viņa studē LLU Meža fakultātes maģistrantūrā, kur piektdienas un sestdienas ir mācību dienas. Taču šeit iegūtie studiju kredītpunkti tiek atzīti arī SLU. Vienlaikus top divi maģistra darbi. Protams, par radniecīgām tēmām, tāpat abos izmantojot datus, kas iegūti, šovasar sadarbojoties ar Latvijas Valsts mežzinātnes institūtu Silava. Prasības, kādas katrā valstī izvirza maģistra darbam, atšķiras. Zviedrijā noteikts mazāks apjoms, arī metodes datu analīzei nav vienādas. Elvīrai ir mērķis nākamvasar aizstāvēt abus maģistra darbus.

Jautāta, kā to visu var paspēt, sarunbiedre īsi atteic – jāsaparojas un vienkārši jādara. Prieks, ka viņas centienus izprot un

atbalsta arī dzīvesbiedrs. – *Ja uzreiz pēc universitātes beigšanas tomēr vēl bija apmulsums, vai meži ir mana īstā izvēle un tiešām gribu strādāt šajā nozarē, tad pēc pirmā darba gada un arī pieredzes Zviedrijā varu teikt – jā, man tas patīk. Elvīra ir apmierināta, ka darbā viņai nākas daudz tikties ar cilvēkiem, organizēt dažādus pasākumus. Tagad jaunajā amatā viņas ziņā ir projektu koordinēšana, arī pieredzes apmaiņas braucieno organizēšana meža īpašniekiem un mežsaimniecības nozarē iesaistītajiem. Nupat no otrdienas līdz ceturtdienai Elvīra kopā ar mežu īpašnieku grupu bija Igaunijā, iepazīst, kā tur apsaimnieko sertificētus mežus, kā mežizstrādē izmanto mazgabarīta tehniku. – Man ļoti patīk sarunas ar mežu īpašniekiem – tās ir ne tikai lietišķas, iesakot, kāds katram būtu labākais risinājums, bet arī emocionālas. Ir cilvēki, kuri neko savā īpašumā neaiztie, lai ir kritiskas, tomēr neko necērt. Tad es kā mežsaimniecības speciāliste izvēlos – pieņemt šādu nostāju vai cenšos atrast citādāku pieeju, lai tomēr iedrošinātu meža īpašnieku kaut ko darīt. To, ka mežsaimniekiem ir daudz kas vairāk nekā noteikts daudzums iegūstama kokmateriāla, Elvīra lieliski saprot. – Mājās nolēmām, ka vienā no ģimenes meža nogabāliem jāveic kailcirtne. Un biju pat pārsteigta, cik emocionāli to uztvērām gan abi ar brāli, gan tētis. Jā, stādīsim jaunu, tomēr, nozāģējot kokus, kurus esi redzējis izaugam, pārņem žēlums. Mežs nav burkānu lauks, kur pavasarī iesēj un rudenī novāc ražu. Vajadzīgi gadi, lai izaugtu koks, un tas rada gluži apcerīgas domas par laika ritējumu. Tomēr jāsaprot, ka koku ciršana ir normāls process meža apsaimniekošanas ciklā. Galvenais – visu darīt ar vēlmi, rūpēm un mērķi.*

Sagatavoja **Laila PAEGLE**

Par pielikuma saturu atbild SIA «Izdevniecība Auseklis», redaktore Laila PAEGLE. Pielikums tapis sadarbībā ar Meža attīstības fondu.